

Profesorul Petre Roman la 80 de ani

Anul acesta, unul din cei mai renumiți specialiști din centrul și estul Europei în domeniul arheologiei preistorice, profesor universitar doctor Petre Roman, a împlinit 80 de ani. Numele său este indisolubil legat de importante și rodnice cercetări arheologice, de recunoașterea resorturilor devenirii unor manifestări culturale, de definirea unor secvențe majore ale Preistoriei Dunării de Jos. Cu har, abnegație, migală și competență, sacrificând nu de puține ori sănătatea și timpul ce poate trebuia petrecut alături de familie, a „citat” cu ochi avizat în marea cartei a tainei pământului.

A activat de-a lungul carierei sale prodigioase pe șantiere arheologice deschise în toate provinciile României, neuitând de locurile de unde a plecat – Vâlcea -, dar nici de Bucureștii deveniți casă. N-a ezitat, când vremurile și unii oameni i-au fost potrivnici, să trudească în învățământul general și liceal. În schimb, când alte cadre didactice se bucurau de concediu, Petre Roman „fugea” să facă cercetări în teren.

Odată intrat pe făgașul mult dorit, acela de a lucra într-o instituție de profil, el s-a consacrat cu tot elanul și forța cercetărilor arheologice, numele său devenind tot mai cunoscut în literatura de specialitate românească și apoi și în cea internațională. Recunoașterea europeană a venit odată cu invitarea și participarea la diferitele reuniuni științifice și, mai ales, după ce a fost admis în clubul select al bursierilor „Alexander von Humboldt”, din Germania.

Carierea sa profesională a cunoscut noi praguri, a obținut titlul de doctor în istorie, a urcat treptat de la gradul de cercetător simplu la cercetător principal I și a pătruns în sistemul universitar. Cu puțin înainte de Decembrie 1989 a trecut de la Institutul de Arheologie la cel de Tracologie, al cărui director devine ulterior. Prin eforturile sale, Institutul de Tracologie capătă personalitate juridică, găsimându-și locul între instituțiile de cercetare ale Ministerului Învățământului. Schema de personal a institutului a crescut continuu, s-au deschis filiale la Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Sibiu, Constanța, Craiova, Chișinău. Instituția a fost gândită a fi una inter- și multidisciplinară, cu sectoare de activitate dedicate istoriei și arheologiei, antropologiei și arheozoologiei, lingvisticii, etnologiei și muzicologiei.

Specialiștii institutului nu au investigat moștenirea tracilor numai pe teritoriul României. Cu sprijinul autorităților de resort, în cooperare cu diferite instituții muzeale, cum ar fi cele din Brăila, Satu Mare, Constanța și Mangalia, în urma încheierii unor protocoale de colaborare cu universități și muzee din Republica Moldova și Ucraina, au fost derulate programe de cercetare, inclusiv săpături arheologice, în țările respective. Colaborarea Institutului de Tracologie nu s-a rezumat numai la țările amintite, ci ea s-a extins și la instituții interesate din Bulgaria, Rusia, Jugoslavia/Serbia, Grecia, Albania, Turcia, Ungaria, Austria, Germania, Italia, Franța, Marea Britanie, Turkmenistan.

Profesorul Petre Roman a reușit să continue publicarea revistei *Thracodacica*, dar, conștient fiind de necesitatea valorificării rezultatelor

investigațiilor din teren, depozite, arhive, colecții, a fondat, singur sau cu diferiți parteneri, publicații noi, precum *Bibliotheca Thracologica*, *Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracă*, *Symposia Thracologica*, *Bulletin de Thracologie*, *Studia Danubiana*, *Istorie și tradiție în spațiul românesc*, în care, de-a lungul vremii, au văzut lumina tiparului lucrări ale specialiștilor români, dar și din Europa, Statele Unite ale Americii, Asia.

Aceste noi publicații au permis inițierea unui schimb intens de carte cu instituții din întreaga lume. Astfel, la început mai greu, ulterior cu o rapiditate crescândă, s-a constituit fondul de publicații al bibliotecii Institutului de Tracologie. Într-o excelentă și reciproc folositoare colaborare cu universități și muzee din Satu Mare, Carei, Reșița, Caransebeș, Drobeta-Turnu Severin, Piatra Neamț, Brăila, Constanța, Mangalia, Călărași, Sibiu, Alba Iulia, Cluj-Napoca, institutul a purces la organizarea de manifestări locale, naționale și internaționale, culminând cu *Cel de-al VI-lea Congres Internațional de Tracologie* (1996).

La îndemnul și cu eforturile lui Petre Roman, institutul, împreună cu parteneri români și străini, a pus bazele unor organisme internaționale, gândite ca generatoare și potențatoare de programe și proiecte transnaționale, având ca principal scop cercetarea tracilor.

Ca urmare a performanțelor sale, institutul, prin profesorul Petre Roman și alți colegi, a început să activeze și în învățământul universitar (Constanța, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Galați, Târgoviște, Cahul – Republica Moldova). Ba mai mult, institutul a devenit *Instituție de Organizare a Doctoratelor*, conducători de doctorate fiind, alături de Dumitru Berciu și Petre Roman, Sebastian Morintz, Gheorghe Popilian. Mulți dintre colegii care lucrează în prezent în universități, instituții de cercetare sau muzee, au fost doctoranzi ai profesorului Petre Roman.

O parte dintre aceștia, prin grija lui Petre Roman, au devenit bursieri (Alexander von Humboldt, DAAD, DÖAD sau ai Academia di Roma, academiile, universitățile sau instituțiile de cercetare din Bulgaria, Albania, Ungaria, Ucraina, Republica Moldova).

După comasarea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” cu Institutul Român de Tracologie și apoi pensionarea profesorului Roman, acesta n-a abandonat activitatea științifică. Dimpotrivă, el a continuat lucrul în laboratoarele și depozitele de profil, valorificând publicistic rezultatele investigațiilor din zona Porților de Fier și de pe teritoriul orașului București și împrejurimele sale.

Colegii, colaboratorii, discipolii, toți cei care îl cunosc sau apreciază activitatea științifică a profesorului Petre Roman, îi urează un călduros și sincer „La mulți ani”, dorindu-i să-l vadă în continuare lucrând zilnic, de la ora 6 dimineața așa cum are obiceiul, în biroul său și în depozitul de arheologie!

Editorii

Professor Petre Roman at 80 years

This year, one of the most prestigious specialists in Central and Eastern Europe, dealing with the prehistoric archaeology, University Professor Doctor Petre Roman, had reached the age of 80 years. His name is strongly connected with important and fruitful archaeological research, of recognising the stages in the evolution of some cultural manifestations, of defining some major sequences of the Lower Danube Prehistory. Being a gifted scholar and working with abnegation, minuteness and competence, not seldom sacrificing his health and time that could have been spent with his family, he had „read” with the eye of a conasseur from the big book of the earth secrets.

During his prestigious career, he had attended to different archaeological investigations in all Romanian historical provinces. He had not forgotten neither where he had started from – Vâlcea – but nor about Bucharest, that became his home. He didn't hesitate, in the times and when some people were his oponents, to work in the gymnasium and high school system. In turn, when other teachers enjoyed their hollidays, Petre Roman was „running” to make field investigations.

Once reaching his goal, of working in an institution specialized in archaeology, he had dedicated his entire strength and energy to the research, thus, his name becoming better and better known in the Romanian archaeology, but also in the one from abroad. His European recognition had come together with the invitation and his participation to different scientific meetins and especially after he was admitted in the selective club of the „Alexander von Humboldt” stipendiates from Germany.

Further on, his professional career had faced new encouters. He obtained the title of doctor in archaeology, he had gradually advanced from a simple researcher to the one of senior researcher I and acceded in the university system.

Not long before December 1989, he had moved from the Institute of Archaeology to the one of Thracology, whose Director had subsequently become. By his efforts, the Institute of Thracology obtained a juridical personality, thus finding its place among the research institutions of the Ministry of Education. The personnel scheme of the institute had continously grown, by opening branches in Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Sibiu, Constanța, Craiova and Chișinău (Republic of Moldova). This institution had been conceived as an inter- and multidisciplinary one, with sectors dedicated to archaeology and history, anthropology and archaeozoology, linguistics ethnology and musicology.

The specialists of the institute did not investigate the Thracian heritage just on the territory of Romania. Taking the benefit of the help of some of the authorities, in cooperation with different museums, like those from Brăila, Satu Mare, Constanța and Mangalia, as a result of the collaboration protocols established with universities from Republic of Moldova and Ukraine, some

research programs had been undertaken. These included, also, the archaeological investigations carried out in the respective countries.

But, the collaboration of the Institute of Thracology was not limited to the mentioned countries but, on the contrary, it was extended to other interested institutions from Bulgaria, Russia, Yugoslavia/Serbia, Greece, Albania, Turkey, Hungary, Austria, Germany, Italy, France, Great Britain, Turkmenistan.

Professor Petre Roman had succeeded the continuation of the *Thraco-Dacica*, journal. Conscious about the necessity of valorifying the results of the field research, or that from the repositories or collections, connected with the documentation from the archives, he had founded new publication series by himself, or associated with different partners. These were: *Bibliotheca Thracologica*, *Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracă*, *Symposia Thracologica*, *Bulletin de Thracologie*, *Studia Danubiana*, *Istorie și tradiție în spațiul românesc*, in which, in time, had been published the contributions of the Romanian specialists, but also of those from Europe, Asia or from the United States from the American continents.

These volumes had enabled the initiation of an intense exchange of books with worldwide institutions. This is how, at the beginning with difficulties, afterwards more easily, the publications fund of the library of the Institute of Thracology had been created.

In an excellent and mutually useful collaboration with universities and museums, like those from Satu Mare, Carei, Reșița, Caransebeș, Drobeta-Turnu Severin, Piatra Neamț, Brăila, Constanța, Mangalia, Călărași, Sibiu, Alba Iulia, Cluj-Napoca, the institute had organized local, national and international scientific meetings, the most important being the 6th *International Congress of Thracology* that took place in 1996.

With the urge and efforts of Petre Roman, the institute, together with Romanian and foreign partners, had established international bodies, conceived as generators and stimulators of transnational programs and projects, being mainly focused upon the research about the Thracians.

As a result of its performance, the institute, by professor Petre Roman and other colleagues, had started to activate in the university system (in Constanța, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Galați, Târgoviște, Cahul – Republica Moldova). Even more, the institute had become an *institution for doctorates organizing*. Doctorate coordinators were, besides Dumitru Berciu and Petre Roman, Sebastian Morintz, Gheorghe Popilian. Many of the colleagues who presently work in the universities, research institutes or museums, were doctorate candidates of professor Petre Roman. Some of them, by the support of Petre Roman, had become stipendiates (of the „Alexander von Humboldt” Foundation, DAAD, DÖAD or of the Academia di Roma, of the academies, universities or research institutes from Bulgaria, Albania, Ungaria, Ucraina, Republic of Moldova).

After the mergeance of the „Vasile Pârvan” Institute of Archaeology with the Romanian Institute of Thracology and afterwards, with the retirement of

professor Roman, he had not abandoned the scientific activity. On the contrary, he had continued his work in the specialized laboratories and repositories. Thus, he had published the results of the archaeological investigations carried out in the region of the Iron Gates, as well as those undertaken on the territory of Buchaest and its surroundings.

His colleagues, collaborators, disciples, as well as those who know or appreciate the scientific activity of professor Petre Roman, are wishing him a warm and sincere „Happy Birthday”, expressing their desire of seeing him working daily, from 6 o'clock in the morning, according to his habit, in his office, as well as in his archaeological repository!

The Editors